

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 142/2005(3))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΣΙΓΜΑ»**

Ημερομηνία Απόφασης: 7 Απριλίου, 2008

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Αντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

Για τον τηλεοπτικό σταθμό «ΣΙΓΜΑ»: Ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης και ο Διευθυντής Παραγωγών του σταθμού κ. Δημήτρης Τοκαρής.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του σταθμού πιθανή παράβαση του άρθρου **33(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το **άρθρο 33(2)(δ)** του πιο πάνω Νόμου αναφέρει ότι *η συγκαλυμμένη διαφήμιση και τηλεμπορία απαγορεύονται.*

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **22.7.2005** έθεσε ενώπιον του σταθμού τη διερευνώμενη

παράβαση για οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της εν λόγω επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης. Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Η διερευνώμενη παράβαση, η οποία τέθηκε ενώπιον του σταθμού, εκτίθεται στο πιο κάτω υποστοιχείο 1:

1. Στις **23.06.05** μεταξύ των ωρών **21:10-22:00**, μεταδόθηκε η κυπριακή κωμική σειρά **«Οι Τάκκου»**, κατά τη διάρκεια της οποίας έγινε συγκαλυμμένη διαφήμιση του πάρκου **«Water-world – Water-park»**, κατά παράβαση του άρθρου **33(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα μεγάλο μέρος του εν λόγω επεισοδίου έχει γυριστεί στο **«Water-world – Water-park»** στην αγία Νάπα. Στα πλάνα παρουσιάζονται οι πρωταγωνιστές να απολαμβάνουν τις υπηρεσίες σε διάφορους χώρους του πάρκου, αναφέροντας συχνά ότι βρίσκονται στην Αγία Νάπα.

Ένας από τους πρωταγωνιστές παρουσιάζεται, μάλιστα, αρκετές φορές, ξαπλωμένος πάνω σε μια κόκκινη πετσέτα, στην οποία αναγράφεται το όνομα του συγκεκριμένου πάρκου, δηλαδή **«Water-world – Water-park»**. Σε μία τουλάχιστον περίπτωση προβάλλεται στα πλάνα μια τεράστια αρχαιοελληνική αψίδα στην οποία αναγράφεται και πάλι η επωνυμία του πάρκου με μεγάλα γράμματα.

Με επιστολή τους ημερομ. **22.7.2005**, οι Δικηγόροι του σταθμού ανέφεραν ότι επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της εν λόγω υπόθεσης, για λογαριασμό των πελατών τους.

Με επιστολή της ημερομ. **28.3.2008**, η Αρχή κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να παρευρεθούν, εάν το επιθυμούν, στη συνεδρία της Αρχής στις **7.4.2008** και ώρα **17:15**, για την ακροαματική διαδικασία της υπό αναφορά υπόθεσης.

Κατά την ακροαματική διαδικασία στις **7.4.2008**, παρέστησαν εκ μέρους του σταθμού οι κ.κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης, Δικηγόρος και Δημήτρης Τοκαρής, Διευθυντής Προγραμμάτων του σταθμού.

Στις προφορικές του εξηγήσεις ενώπιον της Αρχής, ο κ. Τοκαρής απολογήθηκε για το εν λόγω περιστατικό και ανέφερε ότι δεν έγινε εσκεμμένα και ότι ήταν μια περίπτωση που παρουσιάστηκε μια φορά στα δέκα χρόνια που υπηρετεί την τηλεόραση. Σύμφωνα με τον κ. Τοκαρή, υπήρχε ένα επεισόδιο της σειράς «Οι Τάκκοι» το οποίο κινηματογραφήθηκε στο πάρκο στην Αγία Νάπα και ένα στο πάρκο της Λεμεσού, προκειμένου να μην υπάρξει δυσμενής διάκριση μεταξύ των δυο χώρων. Ο κ. Τοκαρής ανέφερε στην Αρχή ότι προτίθεται να δηλώσει και ενόρκως ότι δεν πήρε ούτε σεντ από τα συγκεκριμένα πάρκα. Σύμφωνα με τον κ. Τοκαρή, το πάρκο της Αγίας Νάπας στο οποίο αφορά η συγκεκριμένη υπόθεση, επιλέγηκε λόγω του ότι παρέχει ενδιαφέρουσες εικόνες για κινηματογράφιση και ότι δεν υπήρχε καμία απολύτως πρόθεση εκ μέρους του σταθμού να προβληθεί διαφημιστικά ο χώρος και οι υπηρεσίες του.

Ο κ. Τοκαρής πρόσθεσε ότι θα χρειαζόνταν πολύ εξειδικευμένα οπτικά εφφέ προκειμένου να καλυφθούν τα οποιαδήποτε προϊόντα υπήρχαν στο συγκεκριμένο χώρο και ότι η Αρχή, επιβάλλοντας ποινές στους σταθμούς, δεν επιδεικνύει κατανόηση στο δύσκολο έργο των σκηνοθετών και παραγωγών να βρουν κατάλληλους χώρους για εξωτερικά γυρίσματα αφού δεν υπάρχει

βιομηχανία τύπου Hollywood στην Κύπρο. Τελειώνοντας, ο κ. Τοκαρής επανέλαβε τη θέση του ότι δεν πήρε ποτέ σεντ από κανένα, για οποιαδήποτε παραγωγή του σταθμού στην οποία ήταν ο ίδιος υπεύθυνος.

Σε ερώτηση της Αρχής γιατί ο σταθμός προέβαλε επανειλημμένα το λογότυπο και την ονομασία του πάρκου μέσω συγκεκριμένων αντικειμένων στα πλάνα, όπως για παράδειγμα την πετσέτα στην οποία ήταν ευδιάκριτη η ταυτότητα του εν λόγω χώρου και η οποία προβλήθηκε 12 φορές, ο κ. Τοκαρής, αφού παρακολούθησε με την Αρχή και το Δικηγόρο του σταθμού τη βιντεοταινία με τα σχετικά αποσπάσματα, απάντησε κατά λέξη: «Έχετε δίκιο τώρα που το είδα. Απολογούμαι. Αντιλαμβάνομαι πλήρως. Προσπαθούμε αλλά κάποτε μας ξεφεύγει. Ίσως ήταν και η μοναδική φορά που αντιμετωπίσαμε τέτοια καταγγελία στα τρία χρόνια προβολής της σειράς».

Στη συνέχεια, το λόγο πήρε ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης, ο οποίος ανέφερε ότι οι εξηγήσεις του κ. Τοκαρή τον καλύπτουν πλήρως. Σύμφωνα με τον κ. Τσάρκατζη, σκοπός της οποιασδήποτε προβολής του ονόματος και του λογότυπου του εν λόγω χώρου δεν ήταν η διαφήμιση αλλά η κινηματογράφηση των κινήσεων και πράξεων των πρωταγωνιστών, όπως για παράδειγμα η περίπτωση της πετσέτας, την οποία ο πρωταγωνιστής χρησιμοποιούσε για να σκουπιστεί και όχι για να διαφημίσει το πάρκο, όπως η Αρχή ισχυρίζεται.

Τελειώνοντας, ο κ. Τσάρκατζης διευκρίνισε ότι ισχύουν οι εξηγήσεις που έχει δώσει ο κ. Τοκαρής, χωρίς ωστόσο να υπάρχει παραδοχή του σταθμού για συγκαλυμμένη διαφήμιση του εν λόγω πάρκου. Σύμφωνα με τον κ. Τσάρκατζη, ο σταθμός έκανε λάθος που μετέδωσε τα προϊόντα και τους χώρους στους οποίους αναγραφόταν το λογότυπο και η ονομασία του πάρκου αλλά δεν υφίσταται θέμα συγκαλυμμένης διαφήμισης διότι δεν υπήρξε οποιοδήποτε αντάλλαγμα μεταξύ του σταθμού και των ιδιοκτητών του συγκεκριμένου πάρκου.

Ακολούθως, ο κ. Τοκαρής ζήτησε από την Αρχή όπως αντιμετωπίσει το θέμα με επιείκεια, λόγω του λευκού ποινικού μητρώου του ιδίου και της σειράς «Οι Τάκκοι».

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προφορικών εξηγήσεων του σταθμού όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο και το Διευθυντή Παραγωγών του και έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή το εν λόγω επεισόδιο και κρίνουμε ότι:

- Το επεισόδιο της κυπριακής κωμικής σειράς «**Οι Τάκκοι**» που μεταδόθηκε από το σταθμό στις **23.6.2005**, μεταξύ των ωρών **21:10 – 22:00**, περιείχε **συγκαλυμμένη διαφήμιση** του πάρκου «**Waterworld – Waterpark**», κατά παράβαση του **άρθρου 33(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Αναφορικά με τη θέση του σταθμού ότι «ο εν λόγω χώρος επιλέγηκε λόγω του ότι παρέχει ενδιαφέρουσες εικόνες για κινηματογράφηση» και ότι «δεν υπήρξε καμία απολύτως πρόθεση εκ μέρους του σταθμού να προβληθεί διαφημιστικά ο χώρος και οι υπηρεσίες του», η Αρχή δεν αποδέχεται τους εν λόγω ισχυρισμούς καθότι ο συγκεκριμένος χώρος θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τα εξωτερικά γυρίσματα της σειράς χωρίς να αποκαλύπτεται η ταυτότητα του και εντούτοις, ο σταθμός επέλεξε να προβάλει επανειλημμένα και ευδιάκριτα τους χώρους και αντικείμενα στα οποία αναγραφόταν το λογότυπο και η ονομασία του πάρκου, παρόλο που δεν ήταν στοιχεία απαραίτητα για την πλοκή του σεναρίου. Παράλληλα υπάρχει συνεχής λεκτική υπενθύμιση του κοινού ότι οι πρωταγωνιστές βρίσκονται στην Αγία Νάπα.

Σε ό, τι αφορά στη θέση του σταθμού ότι «δεν υπήρξε οποιοδήποτε αντάλλαγμα μεταξύ του σταθμού και των ιδιοκτητών του συγκεκριμένου πάρκου», η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι ο σταθμός προέβαλε επανειλημμένα την ονομασία και το λογότυπο του χώρου στον οποίο διαδραματίστηκε το εν λόγω επεισόδιο, ενέργεια η οποία αποτελεί από μόνη της ανάλογη αμοιβή, ως αντάλλαγμα χρήσης των χώρων του συγκεκριμένου πάρκου.

Εν πάση περιπτώσει, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Το άρθρο 2 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) αναφέρει:

«συγκαλυμμένη διαφήμιση σημαίνει την προφορική ή οπτική παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός προσώπου που παρέχει υπηρεσίες, όταν η παρουσίαση αυτή γίνεται σκόπιμα από το σταθμό με διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά το χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Μια παρουσίαση θεωρείται ότι γίνεται σκόπιμα, όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή ανάλογης αμοιβής».

Θέση της Αρχής είναι ότι, με βάση το πιο πάνω άρθρο, η προβολή συγκαλυμμένης διαφήμισης αποδεικνύεται εφόσον αποδειχθούν τα δύο κύρια ουσιαστικά συστατικά στοιχεία της, τα οποία είναι:

A. το σκόπιμο της παρουσίασης

B. ο διαφημιστικός σκοπός της παρουσίασης

Η ύπαρξη των πιο πάνω προϋποθέσεων κρίνεται από τα γεγονότα της εκάστοτε υπόθεσης.

Στην παρούσα υπόθεση, από τα γεγονότα αποδεικνύεται και εύκολα συνάγεται ότι, η προβολή της επωνυμίας και των υπηρεσιών του πάρκου καθώς και η λεκτική επανάληψη της τοποθεσίας (Αγία Νάπα), έγιναν σκόπιμα και με διαφημιστικό σκοπό που ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά το χαρακτήρα της συγκεκριμένης παρουσίασης. .

Σύμφωνα επίσης με το άρθρο 2 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) «Μια παρουσίαση **θεωρείται** ότι γίνεται σκόπιμα, όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή ανάλογης αμοιβής».

Από το λεκτικό του υπό αναφορά άρθρου συνάγεται ότι, η ύπαρξη πληρωμής ή ανάλογης αμοιβής δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ύπαρξη συγκαλυμμένης διαφήμισης. Δεν απαιτείται, δηλαδή, η απόδειξη πληρωμής ή ανάλογης αμοιβής για να αποδειχθεί η ύπαρξη συγκαλυμμένης διαφήμισης. Η τυχόν απόδειξη πληρωμής ή ανάλογης αμοιβής συνιστά τεκμήριο για την ύπαρξη συγκαλυμμένης διαφήμισης και με την ύπαρξή της τεκμαίρονται αυτόματα, χωρίς ανάγκη απόδειξής τους, τα στοιχεία του σκόπιμου και του διαφημιστικού σκοπού.

Η Αρχή έδωσε την ευκαιρία στο σταθμό να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Στο σημείο αυτό ο κ. Τσάρκατζης ανέφερε ότι υιοθετεί όσα έχει πει ο κ. Τοκαρής αναφορικά με την υπόθεση και τόνισε ότι δεν υπήρξε πρόθεση εκ μέρους του σταθμού για διαφήμιση του χώρου. Ο κ. Τσάρκατζης ανέφερε ότι αν και θα έπρεπε η παραγωγή της εν λόγω σειράς να είναι πιο προσεκτική ούτως ώστε να μην παρουσιάζεται η ταυτότητα του πάρκου και να προκύπτουν τέτοια προβλήματα, λόγω του ότι τίποτα δεν έγινε εσκεμμένα, η Αρχή θα πρέπει να αντιμετωπίσει το θέμα με επιείκεια.

Σύμφωνα με τον κ. Τσάρκατζη, ο σταθμός ευελπιστεί στη μέγιστη δυνατή επιείκεια εκ μέρους της Αρχής λόγω και του ότι τον τελευταίο καιρό «ο σταθμός πάει γενικά καλύτερα» και «είναι πιο προσεκτικοί».

Το θέμα της επιβολής της κατάλληλης κύρωσης έχει απασχολήσει ιδιαίτερα την Αρχή, η οποία έλαβε υπόψη της τους παράγοντες που εκτίθενται πιο κάτω:

- Το γεγονός ότι ο σταθμός μετέδωσε επανειλημμένα πλάνα στα οποία υπήρχαν αντικείμενα με ευδιάκριτη την ονομασία και το λογότυπο του εν λόγω πάρκου, όπως για παράδειγμα τη πετσέτα θάλασσας που χρησιμοποιούσε ένας εκ των πρωταγωνιστών, η οποία προβλήθηκε 12 φορές.
- Το γεγονός ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου έχει επανειλημμένα υποδείξει ότι τα συγκαλυμμένα διαφημιστικά μηνύματα συνιστούν σοβαρές παραβάσεις της Νομοθεσίας καθώς η συγκαλυμμένη διαφήμιση επενεργεί στον τηλεθεατή ή ακροατή κατά τρόπο αθέμιτο, αφού τον καθιστά δέκτη μηνυμάτων διαφημιστικού περιεχομένου σε ώρα που ο ίδιος είναι ανυποψίαστος και απροετοίμαστος για να καταβάλει συνειδητή άμυνα.
- Την όλη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων στο παρελθόν και το γεγονός ότι οι διοικητικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν μέχρι σήμερα δεν ήταν αποτρεπτικές.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των προφορικών εξηγήσεων του σταθμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, κρίνει και αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό την ακόλουθη κύρωση:

Για την παράβαση του **άρθρου 33(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) που έγινε στις **23.6.2005 (υποστοιχείο 1)**, το διοικητικό πρόστιμο των **€3500**.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των €3500 – που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'N. Papaioannou', with a large, sweeping horizontal stroke above it.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Γ.